

13. Analyse af køb og salg af pladser i akut botilbud på udsatteområdet (2010-100735)

Socialforvaltningen forventer merforbrug på køb af pladser i krisecentre og herberger. Forskellige tiltag skal søge at dæmme op for dette. Sagen var første gang på Socialudvalgets dagsorden den 9. juni 2010, men blev udsat. Nærværende indstilling er en revideret i forhold til udvalgets drøftelser på mødet den 9. juni.

INDSTILLING OG Beslutning

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab. indstiller

1. at Socialudvalget tager vedlagte analyse, bilag 1, vedr. køb og salg af pladser i botilbud på udsatteområdet til efterretning.

Problemstilling

Strukturreformens ikrafttrædelse har medført, at der siden januar 2007 er blevet iværksat en ny aftale om køb og salg af pladser på kvindekrisecentre og forsorghjem efter henholdsvis Servicelovens §§ 109 og 110. For Københavns vedkommende har det betydet, at der hvert år har været et betydeligt merforbrug, dvs. at der har været flere udgifter til køb af pladser i andre kommuner end der har været indtægter ved salg af pladser til andre kommuner. I 2009 var der et merforbrug på køb og salg af §§ 109 og 110- pladser på ca. 6,6 mill. kr. Det er et område, der er vanskeligt at styre idet det er forstanderen i de enkelte botilbud, der har visitationsretten. Der er i de foregående år sat forskellige tiltag i værk for at reducere merforbruget. Disse tiltag har et stykke ad vejen haft den tilsigtede virkning, men der forventes også i 2010 et merforbrug. Det betyder, at der er behov for at iværksætte yderligere tiltag, der fremadrettet kan skabe balance i forholdet mellem køb og salg af pladser, og sikre at borgerne tilbydes den rette hjælp og støtte i tiden under og umiddelbart efter ophold i et midlertidigt botilbud.

Løsning

Status

Socialforvaltningen har analyseret, hvilke botilbud københavnske borgere primært benytter udenfor kommunen og hvorledes udgifterne til køb af pladser fordeler sig her, jf. bilag 1. Tre faktorer har betydning for udgiftens størrelse:

- Antal ophold
- Opholdstid
- Takst

Helt overordnet er antal ophold i udenbys botilbud faldet fra 2008 til 2009, hvilket også slår igennem på størrelsen af merforbruget. Der er ikke sket en udvikling i den gennemsnitlige opholdstid pr. beboer. Der er meget stor forskel på taksterne i de udenbys botilbud, der benyttes, hvilket kan have meget stor betydning for merforbruget. Eksempelvis har forvaltningen i 2009 haft udgifter på ca. 2,5 mill. kr. til et § 110-tilbud, der kun dækker over 8 ophold, med en gennemsnitlig varighed på 127 dage til en døgnpris på 2530 kr.

Det særlige ved midlertidige botilbud på området er, at det er muligt for borgeren selv at henvende sig med ønske om optagelse. Det er så alene op til den enkelte forstander om borgeren opfylder kriterierne for at bo i et §§ 109 eller 110 tilbud. Det er derfor meget vanskeligt at styre både antal ophold, men også opholdslængden. Nuværende regler i retssikkerhedsloven gør det i mange tilfælde ikke muligt for København som tidligere opholdskommune at handle i forhold til de borgere, der

vælger at tage udenbys. Det er dog væsentligt at understrege, at der er vedtaget lovforslag, som fremadrettet vil betyde, at betalingskommunen også er handlekommune. Dette vil sikre et bedre overblik over, hvilke borgere, der bor i botilbud uden for kommunen og hvilket serviceniveau disse borgere tilbydes. Det giver ligeledes forvaltningen mulighed for at påvirke længden af opholdet og dermed sikre, at den københavnske borger hurtigst muligt hjælpes til en mere stabil boligløsning. International forskning peger på at især meget socialt udsatte personer har større succes med eksempelvis fastholdelse af bolig og misbrugsbehandling, hvis de hurtigt sikres en permanent boligløsning kombineret med relevant social- og sundhedsfaglig støtte.

Lovændringen betyder dog samtidig at der er behov for at afsætte ekstra ressourcer til denne opgave, da det kræver, at forvaltningen er opsøgende overfor de borgere, der vælger at tage ud af byen.

Initiativer

Forvaltningen har igangsat forskellige initiativer på kriseområdet, der blandt andet skal sikre, at borgere altid henvises til interne botilbud, med mindre der er sikkerhedsmæssige forhold, der taler imod dette.

Initiativerne, som fremgår af bilag 1, dækker blandt andet over:

Fælles visitation i Center for krisecentre sikre at samarbejdspartnere og brugere kun skal rette henvendelse et sted for at få en plads i et krisecenter. Den fælles visitation sikrer så vidt muligt, at brugerne visiteres til det rette tilbud med det samme og således også til det krisecenter, som kan give brugeren den mest hensigtsmæssige hjælp.

I forbindelse af oprettelsen af visitationsenheden er det blevet indskærpet overfor sagsbehandlere i Socialcenter, at de ikke må henvide københavnske borgere til udenbys tilbud uden forudgående aftale med visitationsenheden.

Task Force i Hjemløseenheden som fra 1. juni 2010 og foreløbig resten af året skal fokusere på sager i de krisecentre med de længste opholdstider. Udover 2½ sagsbehandlere allokeres 2 boligrådgivere, der i tæt samarbejde med sagsbehandlere og personale i krisecentrene skal sikre hjælp og støtte i forhold til indflytning i bolig, økonomi, skole, daginstitutioner, mv. og ikke mindst koordination af den sociale indsats overfor familien.

Fast track i boliganvisningen, der skal sikre, at boligindstillinger vedr. familier med børn og voldsramte kvinder skal sikres en ekstra hurtig sagsbehandling i den sociale boliganvisning.

Skærpet opmærksom på, at borgere opfylder kriterierne for at bo i krisecentre skal sikre, at der er den fornødne dokumentation for hjemtagelse af statsrefusion.

Dette skal dels ske ved skærpede krav til indberetninger vedr. de enkelte ophold og dels ved, at krisecentrene fremover skal orientere myndighedscentrene om den konkrete begrundelse for, at en borger er indskrevet.

Systematisk udredning og opholdsplaner vil fra 1.6. 2010 betyde at alle nye indflyttere på § 109 og § 110 botilbud have udarbejdet en systematisk udredning og en opholdsplan, med det formål at målrette og kvalificere arbejdet med borgeren, både under opholdet i botilbuddet og i tiden efter, bl.a. med henblik på udflytning til egen bolig.

Plan for finansiering

Overordnet set er der to centrale parametre i forsøget på at reducere merforbruget:

- nedbringe antal udenbys ophold, og
- reducere opholdstiden for udenbys ophold.

Opholdstiden i egne krisecentertilbud skal reduceres markant, hvilket flere af ovenstående initiativer vil være med til at sikre. Afhængig af datakilden var den gennemsnitlige opholdstid i 2009 mellem 4,5 og 5,1 mdr. Denne opholdstid skal reduceres til mellem 3,8 og 4,1 mdr. Realiseres dette forventes det, at der kan ske en reduktion i antal udenbys ophold i krisecentre på 50 for resten af 2010.

Samtidig skal opholdstiden i udenbys krisecentre og herberger reduceres med omkring 10 %. Det vil betyde, at den gennemsnitlige opholdstid i udenbys krisecentre og herberger skal reduceres til hhv. 52 og 62 dage, mod nu 58 og 69 dage.

Tiltag	Besparelse
Reduktion i nye ophold i udenbys krisecentertilbud – 50 ophold	2,3 mill. kr.
Reducere i opholdstiden på udenbys botilbud med 10 %	1,6 mill. kr.
I alt	3,9 mill. kr.

Ovenstående viser at der fortsat udestår en udfordring på 0,4 mill. kr. i forhold til det estimerede merforbrug på 4,3 mill. kr. Det er ikke forvaltningens vurdering, at der er mulighed for i indeværende år at reducere hverken antal udenbys ophold eller opholdslængden yderligere, og ad den vej hente 0,4 mill. kr. Samtidig er der en række usikkerhedsfaktorer forbundet med køb og salg i botilbuddene og Forvaltningen vil derfor følge området tæt og løbende forsøge at tilpasse indsatserne således, at der opnås størst mulig besparelse.

Økonomi

I 2010 forventes på nuværende tidspunkt et merforbrug på køb og salg af §§ 109 og 110 pladser på ca. 4,3 mill. kr. De mange igangsatte initiativer forventes at kunne nedbringe merforbruget. Derudover er forvaltningen i gang med at undersøge alternative budgetmodeller, der i højere grad end tilfældet er i dag sikre en sammenhæng mellem budgetansvar og handleansvar.

Ændret lovgivning vil det betyde, at der skal afsættes ekstra sagsbehandler ressourcer til det opsøgende arbejde overfor de borgere, der vælger at bo i §§ 109 eller 110 tilbud udenbys.

Videre proces

Socialforvaltningen vil informere Socialudvalget såfremt det konstateres, at besparelsesprovenuet ikke kan indfries fuldt ud.

Bilag

Bilag 1: Analyse og fremtidig håndtering af køb og salg af pladser i §§ 109 og 110-tilbud.

Anette Laigaard

/Jens Elmélund

bilag

[Bilag 1: Analyse og fremtidig håndtering af køb og salg af pladser i §§ 109 og 110-tilbud](#)

